

**McCullough D. R., Barrett R. H. (red.) 1992 –
Wildlife 2001: populations – Elsevier, London,
ss. 1163. [ISBN 1-85166-876-4]**

Książka ta jest zbiorem referatów wygłoszonych na międzynarodowej konferencji na temat dynamiki populacji i gospodarowania zasobami kręgowców (z wyjątkiem naczelnych i ryb), która odbyła się w Oakland, Kalifornia, USA, w lipcu 1991 r. Konferencja ta była w pewnym sensie kontynuacją wcześniejszej konferencji na temat modelowania zależności kręgowców lądowych od środowiska, której wyniki ukazały się w książce zatytułowanej „Wildlife 2000: modelling habitat relationships of terrestrial vertebrates”.

„Wildlife 2001” przedstawia aktualny stan wiedzy na temat dynamiki populacji dziko żyjących zwierząt i na tym tle sugeruje kierunki dalszych badań oraz zasady gospodarowania zasobami zwierząt kręgowych na progu XXI wieku.

Ponieważ książka ta jest zbiorem referatów, cierpi ona na brak pełnej integracji. Żeby temu chociaż częściowo zaradzić, referaty z każdej sesji tematycznej zostały poprzedzone ogólnym, przeglądowym wstępem, który znacznie zwiększa wartość tej książki.

Pierwszy rozdział omawia metody badania populacji i składa się z 9 referatów dotyczących m. in. sposobów doboru właściwego modelu do zbioru danych, metody ponownych odłowów (*capture-recapture*) oraz uogólnionej teorii badań nad dostępnością i wykorzystywaniem zasobów przez dziko żyjące populacje zwierząt.

Rozdział drugi poświęcony jest modelowaniu populacji (7 referatów). Omówiono tutaj trendy w modelowaniu ekologii stosowanej, symulacyjny model odbudowy populacji wilka w parku narodowym Yellowstone, USA, stochastyczny model dynamiki populacji kaczki krzyżowki oraz modelowanie zmian w liczebności populacji na podstawie serii czasowych.

W rozdziale trzecim omówione są zagadnienia dotyczące populacji zagrożonych (5 referatów), a wśród nich molekularne i morfologiczne metody oceny zmienności genetycznej w małych populacjach, problemy gatunków zagrożonych przez hybrydyzację, metody monitoringu i strategie ochrony zagrożonych populacji ssaków morskich i kopytnych, oraz genetyczne i demograficzne problemy gatunków rozmnażanych w niewoli w celu ich późniejszej reintrodukcji.

Bardzo ciekawy jest następny rozdział, który dotyczy populacji osiągających nadmierne liczebności (6 referatów). Nadmierne oczywiście z punktu widzenia interesów człowieka, o czym świadczy fakt, że wśród omawianych tu gatunków znalazł się również wilk.

Kolejny rozdział dotyczy populacji płazów i gadów (5 referatów), w którym dużo uwagi poświęcono sprawom metodycznym oraz zagrożeniom wynikającym z gospodarczej atrakcyjności tych grup zwierząt dla człowieka (np. międzynarodowy handel skórą i wyrobami ze skóry).

Najwięcej uwagi niewątpliwie poświęcono ptakom i ssakom. Ptaki omawiane są aż w 5 rozdziałach z łączną liczbą 29 referatów. Dotyczą one populacji ptaków wróblowatych, ptaków morskich, kaczkowatych, łownych oraz drapieżnych. Problemy populacyjne ssaków omówione zostały w 26 opracowaniach. Uwzględniono drobne gryznie, ssaki futerkowe, duże ssaki roślinożerne, ssaki morskie oraz duże drapieżniki.

Ten pobieżny przegląd grup taksonomicznych i tematów sugeruje, że jest w tej książce dla każdego coś ciekawego. Warto podkreślić, że autorami są często naukowcy będący aktualnie największymi autorytetami w swojej dziedzinie.

Barbara Diehl